

1. Toplumumuzu Birleştiren Temel Değerler

İnsanları bir arada tutan ve bir toplum oluşturmalarını sağlayan bazı değerler vardır. Bu değerler sayesinde bireyler birbirlerine sevgi, saygı ve hoşgörü ile bakar ve bir arada yaşama kültürü geliştirir. Dinî değerler, Peygamber ve ehl-i beyt sevgisi, vatan, millet ve bayrak sevgisi toplumumuzu birleştiren, milli birlik ve beraberliğimizi güçlendiren değerlerdir.

Din

Din, sözlükte "âdet, yol, gidişat" anlamlarına gelir. Terim olarak ise "akıl sahibi insanları kendi istek ve hür iradeleri ile hayırlı olan şeylere götüren ilahi kanunlar" şeklinde tanımlanır. Din, hem bireysel hem toplumsal hayatında insana yol gösterir. İnsanları ortak değerler etrafında bir arada tutar. Fertlerin birbirine bağlanıp kaynaşmasını ve sosyal hayatın uyumlu bir şekilde sürmesini sağlar. Dinin önemle üzerinde durduğu değerlerden bazıları; sevgi, saygı, sorumluluk, adalet, yardımseverlik, doğruluk dürüstlük, güven ve empatidir.

İslam dininde insanlar; zenginlik, makam, mevki, soy, sop gibi özellikleriyle değerlendirilmez. Herkes Allah (c.c.) karşısında eşittir. Allah'a (c.c.) gönülden bağlı olan, itaat eden, inancında ve davranışlarında samimi olmaya çalışan herkes Allah (c.c.) katında değerlidir.

Müslümanların ibadethaneleri olan camiler, toplumsal hayatta da önemli yer tutar. Cami kelimesi; toplayan, bir araya getiren anlamına gelir.10 Allah'ın (c.c.) huzurunda her türlü sosyal, kültürel, mesleki farklılıklar bir kenara bırakılır. Pek çok farklılığa sahip olan insanlar, camide Allah'a (c.c.) kulluk etmek amacıyla aynı safta birleşir.

Peygamber ve Ehl-i Beyt Sevgisi

Ehl-i beyt "Ev halkı" anlamına gelir. Hz. Peygamberin ailesi ve soyu için kullanılan bir tabirdir. İslam toplumunda sevgi ve dostluğun kaynağı, kardeşlik ve yardımlaşmanın ortak noktalarından biri ehl-i beyttir. Çünkü Hz. Peygamberin aile fertleri, onun terbiyesinden geçmiştir. Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır: "... Ey Peygamberin ev halkı! (ehl-i beyt) Şüphesiz Allah sizden kusuru giderip sizi tertemiz yapmak ister."(Ahzâb suresi, 33. ayet.) Peygamber ve ehl-i beyt sevgisi İslam toplumunun ortak değeridir. Bu sevgi bizi bir araya toplar, birleştirir. Peygamber ve ehl-i beyt sevgisi toplumu etkilemiştir. Bu sayede kültür, sanat, edebiyat dünyamız zenginleşmiştir.

Vatan, Millet ve Bayrak Sevgisi

VATAN, bir milletin bağımsız olarak üzerinde yaşadığı, sınırları belli olan toprak parçasına denir.

MİLLET, aynı topraklar üzerinde hayat süren, birbirlerine ortak değerlerle bağlı olan insan topluluğudur.

İnsanların birarada yaşama isteği bir takım ortak değerlerde birleşerek "millet" olma düşüncesini ortaya çıkarmıştır. Bir milleti oluşturan ortak değerlerin başında DİL, TARİH, VATAN ve İNANÇ BİRLİĞİ gelir. Bunlar örf ve adetlerden de beslenirler.

Vatan sevgisi, bir ülkeye sahip olmanın ve onu korumanın en önemli sebebidir.

Bayrak, bir milletin bağımsızlığının, birlik ve beraberliğinin sembolüdür. Rengini şehitlerimizin kanından alır. Ecdadımızın emaneti ve değerli bir mirasıdır. Bayrağın taşıdığı bu anlamdan dolayı ona yapılacak herhangi bir kötülük, söylenecek kötü söz kabul edilemez. Bu emaneti şerefle taşımak her bireyin vazifesidir. Bayrağımızı sevmek ve saygı göstermek duyguların en özelidir. Bağımsızlığımızın sembollerinden biri de İstiklal Marşı'dır. Millî Şairimiz Mehmet Akif ERSOY, hürriyetin sembolü bayrağımızın şerefle dalgalanması için atalarımızın yaptığı fedakârlıkları millî marşımızda anlatmıştır. Bu fedakârlıkları hatırımızda tutmak, törenlerde millî marşımızı samimiyetle okumak hepimizin görevidir. Vatanını ve milletini seven bir kimse; insanlar arasında din, dil, renk, ırk vb. konularda ayırım yapmaz. Vatan ve milleti uğruna fedakârlık yapmaktan çekinmez. Üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.

Vatan, millet, bayrak gibi kutsal değerleri canı pahasına savunup bu uğurda yaralananlara gazi, ölenlere ise şehit denir. Şehitlik ve gazilik en yüce mertebelerdendir. İslam dini, insanların değerlerini paylaşarak bir arada yaşadıkları vatani sevmeyi, korumayı emretmiş, savunmayı kutsal bir görev saymıştır. Bu açıdan Hz. Peygamber, vatan için nöbet tutmanın önemini şöyle anlatmıştır: "Bir gün ve bir gece nöbet tutmak, bir ay oruç tutup geceleri namaz kılmaktan daha hayırlıdır. Şayet (kişi nöbette) ölürse yapmakta olduğu işin sevabı devam eder, rızkı da devam eder ve kabirdeki sorgu meleklerine karşı güven içinde olur."(14 Müslim, İmare, 163.)

...

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

...

(Mehmet Akif Ersoy)

Şehit ve gaziler vatan, ezan, bayrak gibi değerleri korumak için gözlerini kırpmadan canlarını ortaya koymuşlardır. Bu topraklarda Kurtuluş Savaşı başta olmak üzere sayısız kahramanlıklar yaşanmıştır. 15 Temmuz'da sergilenen kahramanlık da bunun son örneklerindedir. Bu yüzden şehit ve gazilerimizi daima minnetle anmalı ve onlara şükran borcumuzu unutmamalıyız.

2. Dinî Bayramlar, Önemli Gün ve Geceler

Dini Bayramlarımız iki tanedir. Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı. Ramazan Bayramına verilen isim ramazan orucu ibadetiyle; Kurban Bayramına verilen isim de kurban ibadetiyle ilişkilidir. Ramazan ayında beş vakit namaza ilaveten Teravih namazı kılınır. Müslümanlar Fitre vererek ihtiyaç sahiplerini sevindirir. Bayramın ilk günü bayram namazı kılınır. Ramazan bayramından iki ay on gün sonra Kurban Bayramı kutlanır. Kurban Bayramı dört gün sürer. Ekonomik durumu iyi olanlar Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için kurban keser.

Cuma günü "toplamak, bir araya getirmek, toplanılan gün" anlamına gelir. Dinimizde cuma günü, Müslümanların bir araya gelip haftalık görüşmelerini gerçekleştirdikleri özel bir toplanma ve bayram günüdür.

Dinî ve millî bakımdan önemli olan ve toplumca kutlanan günlere bayram denir. Bayramlar, sevinç ve neşe günleridir. İslam dininde iki büyük bayram vardır. Bunlar; Ramazan ve Kurban Bayramıdır. Hicretin ikinci yılından beri kutlanan bu bayramlar, dünyanın dört bir tarafında bulunan tüm Müslümanların ortak değeridir. Bayram günleri, misafire ikramın, akraba ziyaretlerinin, dayanışma ve paylaşmanın yaşandığı özel zamanlardır.

Müslümanlar, cuma ve bayramlar dışında bazı gün ve geceleri de mübarek kabul etmişlerdir. Müslümanlar tarafından mübarek sayılan bu özel gecelere kandil denir. Bunlar; Mevlid, Regâib, Miraç, Berat ve Kadir Geceleridir.

Müslüman toplumlarda, kandil gecelerine özel anlamlar yüklenmiştir. Bu gecelerde ibadet edilir, dargın olanlar barışır, büyükler ziyaret edilir, komşular birbirine ikramda bulunur. Bütün bunlar toplumun ortak bir ruha sahip olmasına vesile olur.